

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 44.
1939. február 24., péntek.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, inreg. in Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1—1938. Trib. Arad.

A NEMES MAG

kikél és nemes hajtást, nemes termést hoz, a gazda méltó jutalmára, megérdemelt öröme. Ilyen megérdemelt örömet, megszolgált jutalmat és nemes elismerést hozott Arad megye magyar gazdaságának számos ismert, közmegebecsülésben munkálkodó tagja részére az Erdélyi Gazdasági Egyesület kolozsvári vetőmagkiállítására, melyen az ország magyar gazdaságának ezalkalommal díszes számban vonult föl, hogy bizonyosságot tegyen eddigi munkájának eredménytelenségéről. A buzanevelők nemes erdélyi gazdaságversenyén ezuttal is arad megyei magyar gazdaságok vitték el a legtöbb aranyérmeket, megtartva továbbra azt a komoly munkával, több évtizedes, fáradságot nem ismerő céltudatossággal kivívott vezető szerepet, melyet az arad megyei vetőmagnevelési eredmények eddig is maguknak szereztek meg nemcsak a közép-európai, de a világ-gazdasági viszonylatokban is jelentékeny fórumok előtt. Ebben a beállításban tehát nem beszélhetünk meglepetésekről, amelyek az új elismeréssel Arad megye mintagazdaságait kitüntethették volna; de joggal beszélhetünk annak a ténynek jelentőségéről, hogy az elmúlt évtizedekben az arad megyei mintagazdaságok vetőmagnevelési kutatásainak értékét nem befolyásolhatták külső körülmények olyannyira, hogy munkájuknak akár tudományos jelentősége, akár gyakorlati nagy haszna bármilyen értelemben értékes veszteséget szenvedett volna. E munka elvégzett nemes magja jó talajban fogamzott, értékes hajtást hajtott és termése egyre gazdagabban hirdeti ország-világ előtt az erdélyi magyar gazdaságadalmi munkájának értékét, nagyrahivatottságát és mélyreható jelentőségét.

Öszinte igaz örömmel veszünk részt a kitüntettek örömeiben, mert érezzük, hogy ez a kitüntetés, az aranyérem szimbóluma mennyire megérdemelten jutott a céltudatos, szíves, csüggedést nem ismerő, komoly tudományos munka osztályrészéül. Az „odvosi buza” eddig is fogalom volt a buza nemzetközi szaktudománya előtt, mint fogalom a svájci frank, vagy az angol font a nemzetközi valuták világpiacán. Am ki kell emelnünk a kolozsvári vetőmagnevelési EGE kiállítás díkjiosztásának eseményét a napiesemények krónikáiból azért is, mert közéletünk mai átrendeztségében külön is rá kívánunk mutatni az ittelő magyar mezőgazdasági társadalom értékének jelentőségére, munkája eredményeinek megkülönböztetett rang-fokára, mely egyformán készült elismerésre a belöldi és külföldi szakmai tekintélyeket. Alkotmányos jogérzetünk a századok során ránk-ragasztotta a szállóigét: „a magyar politikai nemzet”. Ha a jog kikristályosodott fogalmának átérzése a társadalmi rétegezettség minden egyes területén ezt jelenti, úgy valljuk és vállaljuk továbbra is ezt a beállítást. Am nemcsak politizálni tudunk, de dolgozni is. Népi törvényes jogainknak nemcsak az urnák mellett tudunk elismerést szerezni, de a traktorok ekéi mentén is és néha egy-egy szépen sikerült közjogi beszédnél ékeesebben, meggyőzőbben tudja hirdetni egy-egy nép életrevalóságát, lelki nemességét és elismeréseméltó értékét egy sikérdus buzaszem, egy-egy egészséges, istenáldotta kalász, amely füveg alatt kerül kiállításra, vegyelemzésre az arra hivatott, hozzáértő és tárgyilagos szakértőlem elismerő bámulata tárgyaként. Hirdetheti-e hárm hatóságosabb valamely nép munkájának eredményét, életszeretét, mint egy-egy hullámzó buzatábla...? Lehet-e nagyobb a parlamenti siker egy-egy édesen ringó, áldott buzamező gazdagabb siker-tartalmának sikerénél...? Az arad megyei magyar gazdaságadalmi buzanevelési eredményei a szisztematikus munka fáradságos kísérletezései nyomán jutottak el céljukhoz és szereztek munkáiknak új elismerést ezuttal; de mi tudjuk azt is, hogy a gazdasági élet számos más ágában éppúgy megállja helyét az ittelő magyarság munkája, mint a kolozsvári vetőmag-

Külön német minisztériumot követelnek a csehországi németek

Prchala tábornok tárgyalásai a kárpátaljai költségvetés passzívairól

Prága. Kundt képviselő a csehországi német nemzeti szociálista párt vezére, aki három nappal berlini útjáról tegnap érkezett vissza Prágába, a csehországi németek igényeinek egész sorát jelentette be a kormánynak. Kívánja a német minisztérium felállítását, amelynek ő lenne a vezetője. A különböző csehországi német államtitkárok Kundtnak lennének felelősek. Ezenkívül kívánja még, hogy ne csak a Csehországban élő birodalmi németek lehessenek tagjai a nemzeti szociálista pártnak, hanem a csehországi német kisebbség is alakíthasson ilyen pártot a felosztott szudetanémet párt helyére.

Beran cseh miniszterelnök hír szerint vissza akarta utasítani a követeléseket, de Chvalkovszky külügyminiszter és a belügyminiszter az engedékenység mellett foglaltak állást.

A prágai lapok értesülése szerint Prchala tábornok néhány nap óta Prágában tartózkodik és tárgyalásokat folytat a kárpátaljai költségvetésről. Beavatott körök szerint az egész Ruszinszkóban 40 millió csehkorona bevételre számítanak. Ez az összeg rendkívül kevés, mert csupán 2 vámréség személyi kiadásai 37 millió koronát tesznek ki és 400 millióra teszik a költségvetést, aminek bevételére semmiféle kilátás nincs.

Még mindig nem döntött a francia kormány Franco elismertetésének ügyében

Német visszhang Daladier legutóbbi beszédére

Páris. (Rador.) A hétfői minisztertanácsnak egyedüli célja lesz, megvizsgálni a Franco-kormány elismerése körüli helyzetet. Nehéz lenne megállapítani, hogy a francia kormány már hétéven határozta-e ebben az ügyben és megbízottat küldene Burgozba, ennek lehetősége azonban valószínű. A mai nap folyamán Daladier miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter hosszasan tárgyaltak ebben az ügyben. Bonnet külügyminiszter ugyancsak eszmecsere-t folytatott az angol nagykövettel is.

A Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz Daladier miniszterelnök Washington György ünnepélye alkalmából elmondott beszédével

foglalkozva, megállapítja, hogy a francia miniszterelnök beszéde rossz benyomást keltett Németországban. Csodálkozásának ad kifejezést a lap, hogy Daladier miniszterelnök kihangsúlyozta az Egyesült Államok és Franciaország közötti szövetséget, amikor éppen Amerikából indultak el néhány nappal ezelőtt a német-ellenes támadások.

— „Azt hittük, — írja a lap, — hogy Daladier miniszterelnök előharcosa a jó szomszédi viszony megteremtésének és most arról az országról és annak elnökéről nyilatkozik így, ahol arra törekednek, hogy zavart keltsenek és megrontsák a Németország és a nyugati demokráciák közötti kialakulófélben levő jó viszonyt.”

Franco és Mussolini táviratváltása

Róma. Franco tábornok a barcelonai katonai díszszemle alkalmával üdvözlő táviratot intézett Mussolinihez, amelyre az olasz miniszterelnök így válaszolt:

— Köszönöm, hogy az olasz legionáriusok részt vehettek a barcelonai díszszemlén. Biztosíthatom, hogy az olasz legionáriusok rendelkezésére állanak a végleges győzelem kivívásáig.

A Giornale d'Italia szerint a két távirat a legheszédesebb cáfolata annak, mintha az

olasz és spanyol kormány között meghasonlítás állott volna be. A két állam folytatni fogja az együttműködést a civilizáció megvédésére.

A Lavoro Fascista azt írja, hogy a fascizmus és falangista mozgalom közössége véglegesen megpecsételtnek tekinthető.

Cseh-Szlovákiának érdeke a jóviszony Németországgal

Prága. Chvalkovszky csehszlovák külügyminiszter nyilatkozott az újságíróknak és nyi-

nemesítő kiállításán és az állattenyésztés, a gyümölcstermelés, a méhészet nagy birodalmában is éppolyan biztossággal, alapozott avatottsággal végzi a maga munkáját a magyar gazda keze, mint amilyen nemzetgazdasági értéket jelent a magyar kisiparos „remekbekerészt” áruja. Még akkor is, ha tudja, hogy nem hoz érte az elismerés aranyérmét, kitüntetését, — sőt gyakran még mindennapi betévé falat kenyeret is csak nehezen...

Az események forgatagában ezért kétszeres kötelességünk, hogy álljunk meg egy pillanatra levetett kalappal az arad megyei magyar mezőgazdasági vezető-társadalom teljesítményét előtt, mert amidőn nekik, ugyanakkor az ittelő magyarság ősi gazdálkodásának adunk tiszteletet. Annak a munkának, amely az ekeszarvát éppoly mélyen tudja a vemhes tavaszi barázdákba akasztani, mint amindőn alapossággal a talaj-javítás technikáját sajátított-

tael, vagy amindő precizitással a laboratóriumok göröcsöveit, lombikjait tudja kezelni, ha arról van szó, hogy céltudatosabbá és gazdaságosabbá tegye a rendelkezésére maradt föld hozamát. Ime, itt fakad számunkra az élet titokteljes örökforrása, ez létünk alapja, nemesebb életünk viharálló erőbázisa, a föld megtartó varázserője, melyet annak juttat, aki becsülni, szeretni és szolgálni tudja, véle összeforrott, örök ragaszkodással. Az erdélyi magyar gazdaságadalmi nemes magvetéséből így teljesebb kalászba az egész ittelő magyar népkisebbség számára a gazdagtanulságu termés, melyből egyformán megtanulhatjuk a céltudatos munka diadalát, a komoly eredmény elismeréskészítő varázshatalmát. És mindezeket fétül megérezzük annak az időálló népi öntudatnak egyetlen örök forrását, amelyet minden egyes népi közösség számára egyedül a jólvégzett közös munka tiszta tudata terem. (J.)

A február 27-én, Gyulafehérvárott rendezendő országos ünnepségek napirendje

Február huszonhetedikén Gyulafehérvárott megrendezik a nemzeti szolidaritás nagygyűlését, hogy megünnepeljük az alkotmány kihirdetésének első évfordulóját. Az ünnepség napirendje a következő:

Délelőtt 10 órakor istentisztelet, hálaadó istentisztelettel, ugy a görög keleti koronázó székesegyházban, mint a görög katolikus eszperesi templomban, a két román egyház érsekeinek jelenlétében. Istentisztelet után a felvonuló menetek a Mihai Viteazul főtéren, a várósháza palotája előtt találkoznak.

A gyűlés megnyitását pontosan 11 órára tüzték ki.

Beszédeket mondanak: *Nicolae*, Erdély görög keleti és *Alexandru*, Erdély görög katolikus érseke. *Papp* Danila tábornok királyi hely

tartó, a görög keleti és görög katolikus papság egy-egy képviselője, az értelmiség, az iparoság és a földmivesek képviselői.

A gyűlés, amelyen Erdély, Bánság, a Körösvidék és Máramaros megyéinek küldöttségei teljes számban vesznek részt, egy órakor ér véget.

Megírta az Aradi Közlöny, hogy — mint az egész országban — Aradon is előkészületek folynak a február huszonhetedikére meghirdetett gyulafehérvári nagygyűlés megrendezésére. Az országos nagygyűlésre az ország valamennyi megyéjéből ingyen szállítják a résztvevőket. Temesmegyéből 6, Aradmegyből pedig 14 vasuti kocsiban utaznak a gyűlés résztvevői.

Ovációval fogadták a felsőházban is az új magyar Teleki-kormányt

Ellenzéki felszólalások a képviselőházban — Beolvadt a kormánypártba
a keresztény-nemzeti-szociálista front egyrésze

Budapest. A képviselőház ma délelőtti ülésén folytatták a kormánynyilatkozat feletti vitát. Elsőnek *Zichy* János gróf, mint a keresztény párt vezére ismertette állásfoglalását. Flangoztatta, hogy *Teleki Pál gróf miniszterelnök tegnapi beszéde a legnagyobb mértékben hozzájárult a nemzet megnyugtatásához.* A beszéd közelebb hozta egymáshoz a lelkeket, sőt a pártokat is és olyan légkört teremtett, amely lehetővé teszi az alkotó munkát. A miniszterelnök és a párt felfogása a nagy kérdésekben teljesen azonosak, tehát a párt támogatja a miniszterelnököt.

Szentiványi József felvidéki képviselő társai nevében beszélt és kijelentette, hogy teljes meggyőződéssel állnak a miniszterelnök mellett. *Biznak abban, hogy az új kormány a visszacsatolt területek lakosságának kívánságait meg fogja hallgatni. A munkaterületeket pedig remélik, hogy elsősorban felvidékiek kapják meg.* Visszautasította azt a vádat, hogy a felvidékiek a nemzet egységét akarják megbontani.

Mikecz Ödön volt igazságügyminiszter politikai barátainak nevében kijelentette, hogy nagy megnyugvással töltötte el Teleki beszéde. Ő és politikai barátai ezt a politikát teljes lelkesedéssel fogják szolgálni, mert ez Giombos Gyula politikai irányának egyenes folytatása. *A fajvédelem nem merülhet ki a negatív antiszemizmusból. A zsidó-kérdést tényleg rendezni kell, de még ennél is fontosabb, hogy a földbirtok-politikai reformot közmegegyezésre oldják meg.*

Akik bizalmatlanok

Payer Károly szociáldemokrata kijelentette, hogy amint bizalmatlan volt az előző kormánnyal szemben, *ép úgy bizalmatlan a mostani kormánnyal szemben is.* *Némethy* Vilmos a keresztény nemzeti-szociálista front pártjához tartozó képviselők nevében szólalt fel és bejelentette, hogy az ő kívánságai párhuzamosak a kormánypárt jobboldali csoportjának kívánságaival. *Sigray* Antal gróf kijelentette, hogy az új kormányelnök személye iránt teljes bizalommal van. A szükséges reformok megvalósításánál azonban tekintettel kell lenni az ország teljesítőképeségeire.

Rassay Károly kijelentette, hogy *nincs bizalommal a miniszterelnök és kormánya iránt, mert az az előbbi kormány politikáját folytatja.* Hasonlóképpen nyilatkozott a következő felszólaló, *Hubay* Kálmán, a nyilaskereszt párt vezetője. Bizalmatlan a kormány iránt, de helyesli a miniszterelnök konkrét programjait. *Festetics* Sándor gróf, a magyar nemzeti szociálista párt vezére kijelentette, hogy a miniszterelnök nyilatkozatának

számos pontja igen meleg visszhangra talált pártjában. *Teleki átvette Imrédy programját és ezért logikus, hogy őt támogassa a párt.* *Vázsonyi* János örömmel üdvözli a miniszterelnök egyes programjait, a zsidójavaslatot azonban nem fogadhatja el. Még *Meisl* Károly és *Balogh* István beszéltek melegebben a kormánynyilatkozatról és miután több szónok nem iratkozott fel, a vitát bezárták. *Szinnyey-Merse* Jenő alelnök indítványára elhatározta a Ház, hogy legközelebbi ülését holnap tartja és annak napirendjére a zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását tüzték ki.

A képviselőház ülésén, a kormánynyilatkozat feletti vitában *Rassay*, aki bizalmatlanságát fejezte ki a kormány iránt, kijelentette, hogy senki sem tagadja azokat a szükségességeket, amelyek a komoly reformokról szólnak. *De a zsidójavaslat szerinte nem reform, hanem nemzeti jogokat vesz el. Ez a parlament nem kapott felhatalmazást az országtól az ilyen nagy átalakításokra.*

Hubay Kálmán, a Hungarista mozgalom vezére, aki szintén bizalmatlanságát jelentette be a maga és pártja nevében a kormány iránt. *kitért beszédében a Dohány-uccai merénylet ügyére.* Kifejtette, hogy a Dohány-uccában nem bombák robbantak, hanem „csak pukancsok” és kijelentette, hogy a merényletet nem Hungaristák követték el. A jelenleg szökésben levő „Jókedvűről” kijelentette, hogy a párt budai rendező gárdájának volt a vezetője és nem tudták azt, hogy hiúttetett előéletű.

A keresztény nemzeti szociálista front, a mely részben a független kisgazdapártból, részben a keresztény pártból kilépett képviselők állott és amely a *Hubay*-féle Hungarista mozgalom után a legradikálisabb szélső jobboldali pártárnyalat, bomlásnak indult. A 8 tagból álló front 4 tagja: *Matolcsy* Mátyás, *Némethy* Vilmos, *Horváth* Ferenc és *Mózes* Sándor elhatározták, hogy kilépnek a pártból és *belépnek a MEP-be, a Magyar Élet Mozgalomba.* Így a frontnak összesen négy képviselő tagja maradt: *Béldy* Béla, *Láng* Lénárt, *Meisl* Károly és *Rakovszky* Tibor.

A Teleki-kormány csütörtökön délután a felsőházban mutatkozott be. A kormányzó kézirat felolvasása után *Rakovszky* háznapgy bevezette a kormány tagjait, akiket nagy ovációval fogadtak. *Teleki* miniszterelnök beszédét azzal kezdte, hogy régi ismerőse a felsőháznak, hiszen hosszú ideig tagja is volt annak. Kijelentette, hogy a képviselőházban szerdán teljes részletességgel ismertette kormányának programját és ehhez hozzátenni valója

Még csak
www

2 NAPIG

jelentkezhez

az aradi magyarság

front-álosztályánál

Teljesítsd
kötelességedet!!!

nincs. A felsőházban nagy tapsal ünnepelték, amikor beszéde során azt a kijelentést tette, hogy nincs „alkotmány-módosítás”, csak alkotmány fejlődés.

A külföldi sajtó nagy érdeklődéssel tárgyalja *Teleki* Pál gróf miniszterelnök szerdai bemutatkozó beszédét. A német lapok részletesen ismertetik a beszédet és kiemelik *Teleki*-nek a magyar külpolitika változatlan irányáról, az utódállamokról és a kisebbségi politikáról szóló kijelentéseit.

Barátság a szomszédokkal

Az olasz lapok is nagyobb tudósításokban számolnak be a kormánynyilatkozatról. A *Messagero* szerint a beszéd a magyar külpolitika folytonosságát bizonyítja. A *Popolo di Roma* azt a mondatot emeli ki, hogy Magyarország külpolitikája továbbra is a róma-berlini tengelyt támogatja.

Az angol sajtó is hosszú tudósításokban foglalkozik a *Teleki* kormány bemutatkozásával. A *Times* kiemeli, hogy a Ház minden oldalán helyeselték a magyar kormányelnök fejtegetéseit. Fontosnak tartja a lap, hogy Magyarország szomszédaihoz barátságos és békülékeny módon igyekszik közeledni. — A francia lapok szintén nagy figyelmet szentelnek a kormánynyilatkozatnak. Megállapítják a lapok, hogy a magyar külpolitika szorosan összefügg a tengely politikájával.

A lichtensteini herceg berlini látogatása

Vaduzból jelentik: Hivatalos jelentés közli, hogy *II. Ferenc* József, *Lichtenstein* hercege, kísérete társaságában a közeli napokban Berlinbe utazik udvariassági látogatásra. *Lichtenstein* herceget *Hitler* kancellár is fogadja. *II. Ferenc* József berlini látogatásával kapcsolatban hangsúlyozzák, hogy az kizárólag udvariassági jelleggel bír és annak során semmiféle tárgyalásokat nem folytatnak. Kiemeli még a jelentés, hogy az elmúlt évben *Lichtenstein* hercege a németországhoz hasonló udvariassági látogatást tett a svájci szövetségi tanácsnál is.

Világkörüli „kaland” tragikus vége

Jeruzsálem, (Rador.) Egy kis motoros hajóval három amerikai fiatalember múlt év júniusában világkörüli utra indult. A kis hajó tegnap a palesztinai partok mentén viharba került. Az egyik fiatalember vízbefulladt, kettőt az arabok megmentettek.

UKANIA premiermozgó: Tel. 12-32

MA SZÜNET!

Szombaton folytatódik az óriási siker!

VIVIANE ROMANCE

élményszerű alakítása:

„Asszonyok bilincsben”

Erotikus francia filmek.

A nagyváradi ítélőtábla elutasította a földigénylők felfolyamodását

és jogerősen mentesítette az albisi református egyház birtokát a kisajátítás alól

A nagyszalontai „Magyar Ház” ügyében a Tábla elrendelte a bizonyítást

Nagyváradról jelentik: A nagyváradi bíróságok előtt szerdán délelőtt két magyar vonatkozású, kisajátítási per szerepelt. A nagyváradi ítélőtábla elsőnek az albisi református egyházközség felfolyamodásával foglalkozott. Az egyházközségtől harmincnégy hold földet sajátítottak ki azzal az indoklással, hogy a területekre az albisi és asszonyvásári földigénylőknek okvetlen szükségük van. Az albisi egyházközség a kisajátítást a nagyváradi törvényszékhez felebbezte meg, mely a kisajátítást megsemmisítette, de a kedvező döntés ellen az állami ügyvéd és főleg az asszonyvásári igénylők a nagyváradi táblához folyamodtak. Dr. Sós István nagyváradi ügyvéd, református egyházkerületi főjegyző képviselte az albisi egyházkerületet a szerdai táblai tárgyaláson. Előadta, hogy a kisajátítás törvénytelen volt és annak indokolása nem állja meg a helyét. A tábla dr. Sós István beszéde után elutasította a földigénylők felfolyamodását. A határozat jogerős.

Az elmúlt évben a szalonjai rendőrhatalóságok, felsőbb utasításra, lepecsételték a nagyszalontai Független Népkörnek „Magyar Ház” néven ismert székházát. A hatóságok a politikai pártok feloszlásáról szóló rendelet-törvény alapján egyben lépéseket tettek az épületnek az állam javára való átírására is. Természetesen a Független Népkör vezetősége, dr. Sós István nagyváradi ügyvéd útján, a telekkönyvi átírást és lepecsételést megfellebbezte azzal az indoklással, hogy a szalonjai „Független Népkör” nem politikai, hanem társadalmi alakulat lévén, a székház tulajdonjogát elvitatni és elvenni nem lehet. A szerdai tárgyaláson dr. Sós István arra kérte az ítélőtábla Pompianu-tanácsát, rendelje el az ügyben a bizonyítást, mert a szalonjai Független Népkör a felebkezésben felhozott állítások valóságát okmányszerűen tudja igazolni. A tábla helyt adott az előterjesztésnek, elrendelte a bizonyítást és az új tárgyalást április 27-re tűzte ki.

Elvi telen'őségű döntéssel

a törvényszék egy temesvári gyár közel három milliós bírságát törölte

Temesvárról jelentik: A temesvári Vulcan gumiáru-gyár telepén az elmúlt évben május 24-én megjelentek a pénzügyigazgatóság közegei, akik úgy találták, hogy a forgalmi adó befizetésénél kihágás történt. Erről jegyzőkönyvet készítettek és a Vulcan gyárra két millió 880.450 lej bírságot róttak ki. Az egyik párisi gumiáru-cég ugyanis gumiáru előállításával bizta meg a Vulcan gyárat, amelynek készítményeit azután a párisi cég romániai képviselője, Espersid János hozta forgalomba. A pénzügyigazgatóság közegei azt kifogásolták, hogy a forgalmi adót a gyár által számlázott összegek után fizették be és nem azon ár után, amelyet a gumiáru forgalomba hozatalával elérnek. A pénzügyigazgatóság arra az álláspontra helyezkedett, hogy Espersid a Vulcan gyár bizományosa, tehát a Vul-

can, valamint a gumiáru vezérképviselete tulajdonképpen egy vállalat. A büntető jegyzőkönyvet a pénzügyminiszterium jóváhagyta, de úgy a Vulcan gyár, mint Espersid felebbezést jelentettek be. A tárgyaláson Tenchea Ioan dr. ügyvéd kifejtette, hogy a gyár és Espersid János nem foglalhatók egy kalap alá, mert Espersid a gyár egyik vevője, akinek Bucurestiben bejegyzett egvéni cége van. Azután a forgalmi adóra vonatkozó törvény negyedik szakasza alapján arra hivatkozott, hogy a forgalmi adót a gyár által számlázott összegek után kell fizetnie és ezért a büntetés törölését kérte. A törvényszék helyt adott az érveknek, semmisnek jelentette ki a jegyzőkönyvet és törölte a gyárvállalatra kirótt két millió 880.450 lejes büntetést.

Egy sziget, amelynek minden lakosa gyilkos...

Sukru Saracioglu török külügyminiszter lorradalmi börtön-reform-hisérlete — „Eljen az igazságügyminiszter!” — kiáltotta az életfogytiglan elítélt fegyencek kórusa

A Bucurestiben megjelenő „Curentulban” Djanu Romulus ismert publicista rendkívül érdekes riportot közöl Sukru Saracioglu török külügyminiszteréről. A jelenlegi török külügyminiszter hosszú ideig igazságügyminiszterként működött és ezen idő alatt olyan újítást vezetett be a török börtönrendszerben, amely nevét országára határain túl is ismertté tette. A török börtönök ugyanis valóságos melegágyvai voltak a bűnözésre való nevelésnek, azonban amióta Saracioglu megkezdte kísérleteit Imrali szigetén, azóta a gyilkosságok száma jelentősen lecsökkent Törökországban. Saracioglu fegyencelepeket rendezett be azok számára, akiket gyilkosságok miatt súlyosan elítéltek és a telepen a fegyenc-lakók teljes szabadságot élveznek és idejüket gazdálkodással és különböző iparok üzésével töltik el. Az új rendszer pompásan bevált és ezt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy az Imrali szigeten levő 750 életfogytiglanra vagy 20 évnél hosszabb büntetésre ítélt fegyencek mindössze két csendőrt figyel fel és azok is csak felváltva.

A sziget a Márvánv tengerben fekszik a

6000 lakosu Mudania város közelében és lakosai valamennyien gyilkosok, akik közül a „legenyhébbben” elítélt is 20 évig marad lakója a telepnek. A miniszter elgondolása szerint a gyilkosok büntetjükkel életük legnagyobb hibájukat követték el, ha azonban megfelelő életfeltételek mellett vezekelhetik le bűnüket, úgy maiban ismét hasznos tagjai lehetnek a társadalomnak. A sziget fegyencei halászáttal, gazdálkodással, iparral foglalkoznak és egy mandolinzenekart is alakítottak.

Egy napon az igazságügyminiszter, aki sok jót hallott a fegyencelepek lakóiról, elhatározta, hogy meglátogatja a telepet és az igazságszolgáltatás néhány vezetőjének társaságában fegyveres kíséret nélkül indult utná a fegyenc-sziget felé. Ami ekkor történt, az jellemző a jelenlegi külügyminiszter népszerűségére. A miniszter hajója már közel járt a szigethez, amikor egy motoros bárka jött velük szembe, amelyben egy életfogytiglani kénszermunkára ítélt fegyenc és két szintén súlyosan elítélt foglaltak helyet, akik üdvözölni jöttek Saracioglut és társait. Amidőn a mi-

Az ideges és nyugtalan emberek korszaka...

A ma embere beteg, idegbeállítottága a gyors tempó, a gyors evés, a gyors futás, a le nem maradás, amely lassanként felőrli az idegeket és a különböző megbetegedéseknek sorozatát teremti meg.

Az emberiségnek vissza kell térni a természethez, ahova őt ősi ösztöne köti, de a mai civilizáció felhasználásával. Az egész kultúremberiség napról napra mindjobban kezd felismerni, hogy az élő növényekben oly csodálatos bőségben adja meg a természet gyógyható anyagát, hogy soha semmiféle előállított vegyszer pótolni nem tudja és nem is fogja tudni.

Nemrégben is egy élő növényben fedezték fel Amerikában azt a világhírű gyógyanyagot, melyből a Gastro-D. készül s amely azért olyan népszerű és nélkülözhetetlen minden családban, mert 10-15 éves krónikus gyomor-, bél-, epe-, vese- és májmebetegedések, valamint szédülések, görcsök esetében úgy a belföldi, mint a külföldi klinikákon Gastro-D. használata által kitűnő eredményeket mutattak fel, már rövid kúra után is.

„GASTRO D” kapható gyógyszerárúházaiban és drogériákban vagy megrendelhető postán 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárúházaiban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

niszter és kísérete a fegyencelepre ért, a két sorban felállított fegyencek kitörő lelkesedéssel kiáltották:

— *Eljen az igazságügyminiszter!*

Ilyen felkiáltás súlyosan elítélt bűnözők részéről még sohasem hangzott el. A gyilkosok most megbosszulhatták volna magukat azokon, akik őket elítélték, ezzel szemben azonban mind a 750 fegyenc gentlemanhoz méltóan viselkedett, nagyszerű társaságban látták vendégül a minisztert és társait és a mandolinzenekar pedig szórakoztatásukról gondoskodott.

Amikor a vendégek a szigetet elhagyták, egy kis baleset történt. A hajó ugyanis homokzátonyra futott és a fegyencelepek lakói voltak azok, akik az igazságügyminiszteriumi funkcionáriusokat kellemetlen helyzetükből kiszabadították.

A belügyminisztérium elrendelte:

Meg kell inni

Torda városának történetét!

Tordáról jelentik: Most érkezett meg a tordai polgármesteri hivatalhoz a belügyminiszter rendelkezése értelmében meg kell iratni Torda város történetét. A történelmi munkában fel kell ölelni a tordai iskolák, templomok, kulturházak egész múltját és a városi vezetőségek tagjainak életrajzát is.

Felmentették Gyárfás Elemért és öt csikmegyei egykori politikai fegyvertársát

Brassóból jelentik: Az 1937-ik évi országgyűlési választások idején történt, hogy az akkori Magyar Párt politikai vezetői Csikszentdomokoson és Gyergyószentmiklóson sorozatos programbeszédet tartottak. Az ügyészség államellenes izgatás címén eljárást indított Gyárfás Elemér, Pittner Árpád, Ábrahám József, László Ignác és Szakács Boldizsár ellen. Az ügyet szerdán délelőtt tárgyalta a brassói katonai törvényszék és mind a hat vádlottat felmentette a vád- és annak következményei alól. Az ítélet jogerős.

Kávéházi csendélet Kisáziában

Istanbul. (Rador.) Meze községben egy Achmed nevű egyén az egyik kávéházban revolverlövészekkel agyonlőtte régi haragosát és annak két barátját, akik segítségül siettek. A gyilkosok közben elfogták töltényvel, mire a meggyilkolt fivére agyonlőtte. Ebben a pillanatban rohant be Achmed felesége a kávéházba és baltával agyonverte két ellenfelét.

Egy francia főtisztviselő halálos repülőszerencsétlensége Algírban

Algir. (Rador.) Fortul Invból érkezett rádiójelentés szerint báró Foucaucourt pénzügyminiszteri vezérfelügyelő és felesége repülőszerencsétlenség áldozata lett. Saját gépükön a Nilus forrásához igyekeztek, amikor Unjantól 300 kilométernyire értek. lezuhantak.

Grippa, Hülés és Nevralgiák ellen JAWOL

Pacha püspököt fogadta Temesváron a pihenésre utazó Miron Cristea pátriárka-miniszterelnök Részletes tudósítás az ősz kormányfő temesvári fogadtatásáról

Temesvárról jelentik: A Simplon este hét óra harminchét perckor érkezett Temesvárra, ahol a pályaudvaron nagy tömeg várta az országból Dél-franciaországba pihenni utazó Miron Cristea pátriárkát. A hatóságok részéről megjelentek: Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Dragalina Cornel tábornok, hadosztályparancsnok, Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezértitkár, Tieran Emil dr. főpolgármester, Davidescu ezredes, Dimitrescu táblai főelnök és a bírói kar, Stoinescu őrnagy, Sava Cornel kerületi rendőrfelügyelő, azonkívül az összes helytartósági, megyei s városi tisztviselők és a többi hivatalok vezetői. Az egyházak részéről megjelent Pacha Agoston dr. megyéspüspök, Unterveger Lóthár teológiai igazgató és Waltner József dr. püspöki igazgató társaságában, Tiucra Patric dr. főesperes és a görög keleti román lelkészi kar, Kosztics Szlobodan görög keleti szerb főesperes, Fenlacski Tomics, Filipov Stanko és Gaics Dusan, Muntean Gheorghe görög katolikus főesperes, Argay György evangélikus főesperes és Wachsmann Alvin dr. Ott volt a zsidó liceum egész tanári kara és Marton Izidor, a zsidó kereskedelmi iskola igazgatója, azonkívül még igen sokan. Amikor a vonat befutott a józsefvárosi pályá-

udvarra a megjelentek feltartott kézzel üdvözölték a pátriárkát, aki a vonat ablakánál állva ugyanígy viszonzta az üdvözlést. Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Dragalina Cornel tábornok, Tieran Emil dr. főpolgármester járultak a pátriárka színe elé, aki igen szívesen fogadta őket.

— Két év óta egyetlen szabad pillanatom sem volt — mondta a pátriárka — csak most jutok hozzá, hogy kimerült idegeimet rendbe hozzam.

A pátriárka-miniszterelnök megelégedését fejezte ki a fogadtatásra megjelentek nagy száma felett, mire Marta Alexandru dr. királyi helytartó azt válaszolta, hogy ez is bizonyítja, hogy Temesvár lakossága felekezeti és nemzetiségi különbségre való tekintet nélkül mennyire szereti a kormányt és a görög keleti román egyház fejt.

Cristea Miron pátriárka ezután Pacha Agoston dr. püspököt kérte fel magához

és néhány percig élénken elbeszélgetett vele. A pátriárka a püspök egészségi állapota iránt érdeklődött és ama reményének adott kifejezést, hogy nemsokára visszatérhet az országba. A pátriárka ezután még elbeszélgetett a hatóságok fejeivel, majd búcsút vett tőlük és nyolc órakor folytatta útját a határ felé.

Armand Calinescu helyettes kormányelnök feltűnéstkeltő nyilatkozata egy párisi napilapban az ország népkisebbségeiről

Több mint 3 millió polgár csatlakozott eddig a Nemzeti Ujjászületés Frontjához

Párisból jelentik: Calinescu Armand helyettes miniszterelnök a „Paris Soir” bucarestii munkatársának nyilatkozott az időszerű kérdésekről.

— A legsúlyosabb feladatok előtt állok, amelyek valaha léteztek. Az egyedüli jelszó, amely megengedi nekem, hogy minél többet dolgozhassak, mindenekelőtt: a rend s a módszeresség. Ha látogató jelenik meg dolgozószobámban, vele együtt azonnal behozzák az ügyvére vonatkozó aktacsomót, amelyet előzőleg tanulmányoztam. Ez lehetővé teszi számomra, hogy pontos kérdéseket intézhessenek hozzám. Ha valaki olyan ügyben fordul hozzám, amely nem tartozik az én ügykörömbe, az ügyet azonnal továbbítom ahhoz az osztályhoz, ahová tartozik.

— A Nemzeti Ujjászületés Frontja a legbiztosabb román elgondolás és román formula, amit különösen ki kell hangsúlyoznom. Azok, akik azt állítják, hogy a Nemzeti Ujjászületés Frontjának szervezetei bizonyos hasonlóságot találnak más külföldi szervezetekkel, tévednek. A mozgalom lényge és szelleme a mi talajunkból, a mi élethagyományainkból, a mi szükségleteinkből és főleg a mi nemzeti törekvéseinktől fakadt. Két héttel azon törvényesítés után, amely megengedte egy politikai szervezet létesítését, több mint három és fél millió polgár csatlakozott spontán módon a fronthoz. Soha a múltban egyetlen politikai párt sem ért el ilyen nagyszámú tagot, még félannyt sem. Fontosnak tartom kiemelni, hogy ez a nagyszámú csatlakozás a február-

ri népszavazás után a második megnyilatkozás, úgy hogy egy év leforgása alatt a román nép két ízben fejezhette ki érzelmeit és őszinte ragaszkodását az új rendszerhez.

— Most történt meg először a román történelemben, hogy Erdély két egyházának vezetői közösen szölkáltak a lelkészekhez és a néphez, felszólítván mindkettőt, hogy jöjjenek el Gyulafehérvárra, abba a városba, ahol Erdélynek az anyaországhoz való csatlakozását kimondták, hogy ilymódon, ünnepélyesen üljék meg az új alkotmány kihirdetését. Az összes kisebbségek és az összes felekezetek egyek abban, hogy nemcsak helyeslik a kormány politikáját, de eleget is tesznek vezéreink felszólításának.

— És a kisebbségi kérdés? — kérdezte a Paris Soir levelezője.

— Tévedés Romániában kisebbségi kérdésről beszélni — válaszolta Calinescu helyettes miniszterelnök. A legjobb bizonyítéka ennek

az, hogy az etnikai kisebbségek együttműködtek a front megalakításánál. Ez a tény igen beszédesen igazolja a románok politikai koncepcióját. Mindenekelőtt nemzeti állam vagyunk. A román nép elfoglalta, művelte s értékesítette legelőször a román földet. Ha később ez a föld idegen uralom alá jutott, ez csak átmenetileg történt. Ezen idő alatt a román nép megőrizte hagyományait, nyelvét és szokásait. Nincsenek egyezmények és nincsenek olyan szerződések, amelyek az etnikai határokat állapíthatnának meg. Azokat a történelmi és a népek természetes joga már megvonta. Ezeket a határokat meg fogjuk védeni. Mindazonáltal, kereteik között, hosszú idő óta különféle etnikai eredetű polgárok élnek. Ez egyébként olyan jelenség, amellyel mindenképp találkozhatunk. Nem hiszem, hogy volna hely, ahol a kisebbségek kedvezőbb elbánásban részesülnek, mint éppen Romániában. Alkotmányunk az összes állampolgároknak a törvények előtti egyenjogúságát mondja ki. A romániai kisebbségek nyelvük, vallásuk, gyűlékezési jogukat illetőleg a legteljesebb szabadságot élvezik. Meg van a joguk, hogy felekezeti iskolákat és intézményeket létesítsenek és természetesen joguk van ahhoz is, hogy anyanyelvű oktatásban részesíthessék gyermekeiket, a mely nyelveket bevezettük állami intézményeinkbe is.

Az újságíró ezután megjegyezte, hogy a hadsereg megtisztogatásáról szóló hírek terjedtek el és ez készítené volna az Uralkodót arra, hogy Calinescu Armandot nevezze ki nemzetvédelmi miniszterre.

— Ezek a hírek — mondotta Calinescu — hamisak. A hadseregben nincsen szükség semmiféle tisztogatásra. A hadsereg több ízben kimutatta odaadását és mi tudjuk, hogy a nemzet egyik élő ereje marad, amelyre mindig számítani lehet. Meg kell mondanom, hogy a hadseregben semmiféle felforgató elem nincs. (Felsége Carol király azzal, hogy engem tett meg a nemzetvédelmi minisztérium ideiglenes vezetőjévé csak azt a nagy érdeklődést öhajtotta kifejezésre juttatni, amellyel a hadsereg irányában viseltetik.

Az újságíró ezután az egykori vasgárdáról érdeklődött.

— Régi história ez — mondta Calinescu helyettes miniszterelnök. — A vasgárda már nem létezik és éppen ezért nincsen szükség, hogy beszéljünk róla. A vasgárda nevét nem is kell már említeni. Ez talán kár az újságírókra nézve, mert egy szenzációs riportantvánt el mindörökre, bocsásson meg, hogy ilyenképpen dolgozom a maguk mestersége ellen — mondotta nevére Calinescu, aki így fejezte be nyilatkozatát:

— Ezzel szemben olvasóinak beszámolhat egy új és egységben összeforrt Nagyromániáról, amelynek csak egy kívánsága van: dolgozni békében és a legteljesebb összhangban szomszédjaival, szövetségeseivel és mindazokkal a népekkel, amelyek ezt kívánják.

Háromszáz Pescuzzi-család

harcol a Vatikán tízmillió dollárjának megszerzéséért

Rómából jelentik: Rendkívül érdekes örökösödési perben kell ítéletet hoznia a római törvényszéknek. Nem kevesebbről, mint 10 millió dollárról van szó, amely az egyik amerikai bankban fekszik letétben és az ügy előzményei 1914-re nyúlnak vissza. A per a Vatikán és mintegy 300 olasz család között folyik a kérdéses 10 millió dollárról, amelyet a Vatikán állítólag 1914-ben egy Pirro Pescuzzi

nevű lelkésznek adott át azzal a megbízással, hogy azt külföldi pénzügyintézetben helyezze el. Néhány hét tel később Pescuzzi meghalt és a Vatikán érvelése szerint bizonyára nem volt ideje, hogy végrendeletileg meghagyja, hogy a pénz a Vatikáné. Háromszáz olasz család, amely a Pescuzzi névre hallgat, tart igényt az örökségre és a perben a közeljövőben várható döntés.

SPORT KÖZLÖNY

Hat bizonytalan kimenetelű, kemény bajnoki küzdelemmel kezdődik a tavaszi szezon

A bajnokság állása az első tavaszi forduló előtt

A nemzeti bajnokság vasárnapi startját hatalmas érdeklődés előzi meg és a csapatok szorgalmasan készülnek a bajnoki küzdelmekre és a pontszerzésekre. A bajnoki forduló előtt így áll a táblázat:

1. Venus	11	7	4	—	26	9	18
2. Ripensia	11	6	3	2	30	21	15
3. Carpati	11	5	3	3	18	16	13
4. Sp. Studentesc	11	5	2	4	18	19	12
5. AMEFA	11	5	2	4	25	25	12
6. Rapid	11	4	3	4	15	11	11
7. Juventus	11	5	—	—	6	22	19
8. Victoria	11	5	—	—	6	22	18
9. Chinezul	11	3	3	5	25	27	9
10. UDR	11	2	4	5	10	17	8
11. Tricolor	11	3	1	7	10	24	7
12. Gloria	11	2	3	6	13	28	7

Az alábbiakban boncolgatjuk az első tavaszi forduló esélyeit:

Aradon a Gloria a Carpati csapatát látja vendégül, azt az együttest, amely az őszi idényben a legnagyobb meglepetést szolgáltatta: szebbnél-szebb eredményekkel felküzdötte magát a bajnokság harmadik helyére. A Carpati idegenben is nagy játékerőt képvisel és a Glorának teljes erőbedobással kell küzdenie, ha a fontos bajnoki pontokat meg akarja szerezni. Őszi eredmény 1:1.

Bucurestiben szombaton a Juventus és a Sp. Studentesc mérkőznek és itt a Juventusnak alkalma nyílik revánsra az őszi vereségért. A Sp. Studentesc azonban nem megvetendő ellenfél és könnyen megismételheti őszi győzelmét. Őszi eredmény 1:0 a Sp. Studentesc javára. A másik mérkőzésen az AMEFA kerül szembe a bajnokjelölt Venuszal és a két csapat találkozója grandiózus küzdelmet hozhat. A Venus esélyesebb, de az AMEFA lelkesedése meglepetést szerezhet. Őszi a Venus győzött 5:2 arányban.

Temesváron a Rapid és a Chinezul csapnak össze és miután mindkét együttes máris jó formában van, erősíremu, kemény küzdelem várható bizonytalan kimenetellel. Az őszi mérkőzést a Rapid 5:0 arányban nyerte.

Ploestiben a Ripensia vendégszerepel és itt is heves küzdelem várható, miután a Tricolort a kiesés veszélye fenyegeti. A Ripensia nagyobb játékkészségét a honi csapat lelkesedéssel pótolhatja. Ősszel a Ripensia 5:0-ra győzött.

Kolozsváron a Victoria az UDR-t látja vendégül és itt is nagyon kemény küzdelem várható, különösen az UDR számára rendkívül fontos bajnoki pontokért. Ősszel az UDR nyert 2:1 arányban.

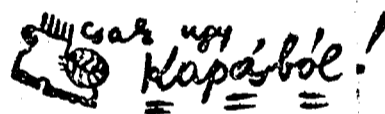
Ma, pénteken utazik az AMEFA a fővárosba

Az AMEFA csapata, amely vasárnap a Venus ellen mérkőzik Bucurestiben, pénteken este indul utnak a főváros felé. A piros-feketék expedíciója 12 játékosból áll és a Venus ellen a következő csapat szerepel:

Gerold — Slivat, Kovács — Szurgyi, Szabó, Szaniszló — Bermoser, Léb, Perneki, Reinhardt, Batrin. Tartalék: Murza.

Szombaton tesznek esküt az egyesületi vezetők

Az aradkerületi sportszövetséghez tartozó egyesületek vezetőinek és választmányi tagjainak eskütételére február 25-én, szombaton délután 6 órakor kerül sor a Gloria sporttelepén, amikoris valamennyi egyesületi vezetőségi tag és választmányi tag tartozik a sporttelepen megjelenni. Az egyesületek hozzák magukkal közgyűlésük 3 jegyzőkönyvét. A Titanus eskütételére ugyancsak szombaton délután 6 órakor a Kornet-féle vendéglőben kerül sor.

A rotterdami holland-magyar mérkőzésre a magyar csapat összetétele ismét megváltozott, mert Lázár mégis játszik, sőt Gyetvai is fog szerepelni, ilyen formán a magyar csapat így áll: Szabó — Korányi, Biró — Lázár, Turay, Dudás — Béky, Sárosi dr., Zsengellér, Cseh, Gyetvai.

Az olasz labdarúgószövetség táviratban értesítette a román szövetséget, hogy válogatott csapatát június 11-én küldi el Bucurestibe, a két ország futballválogatottainak találkozására.

A magyar labdarúgóválogatott csapat újabb nagyarányú győzelmet aratott: ezúttal a limassoli városi válogatott ellen győztek 7:1 (4:1) arányban.

Hétfőn, február 27-én Bucurestiben a Venus és a Ripensia játszanak barátságos mérkőzést egymás ellen. A Ripensia ugyanis vasárnap Ploestiben játszik bajnoki mérkőzést és onnan utazik Bucurestibe.

Sas Ferenc, a budapesti Hungaria válogatott szélsőcsatára, aki Középeurópa válogatottjában is szerepelt, mégis Délamerikába szerződött és pedig a Boca Juniors csapatához. Sas már el is utazott utállomáshelyére.

O Az aradi hírtestület felhívja a játékvezetők figyelmét, hogy csak írásbeli bejelentés alapján veszik tudomásul, ha egy játékvezető nem vállal mérkőzést, a kidelegált mérkőzések lemondása pedig legkésőbb szombat délig szintén írásban közölhető, egyben megjelölve azt a játékvezetőt, aki a lemondott bíró helyettesíti. A bíró, aki a kidelegált mérkőzést lemondotta, a következő heti keddi ülésen automatikusan jelentkeznit tartozik.

O Az AAC tekéző-csapata ma, pénteken 24-én nagy edzőmérkőzést rendez este 8 órai kezdettel a temesvári útra való előkészületül. A nagy fontosságra való tekintettel kérjük az alatt felsorolt játékosok megjelenését: Beutler, Bészörményi, Karabel, Macoan, Schmeltzer, Szalma, Szabó Zoltán, Bardócz, Lengyel, Kleindl, Török, Heidrich, Varga, Pálfi, Lészay, Horváth, A rendezőség.

O SGA-Hakoah bajnoki mérkőzés délelőtt a Gloria-pályán. Vasárnap délelőtt az egyetlen sportesemény az SGA-Hakoah bajnoki mérkőzés, amelyet a Gloria-pályán bonyolítanak le. A két régi rivális találkozója élvezetes, jó sportot ígér.

O Az újszontannai sportegylet (USE) tekestélye. Szombaton este tartotta meg az USE hagyományos farsangi táncos tekestélyét a Pfau-féle helyiségben, amely alkalommal a következő asszonyok és leányok vállalták háziasszonyi szerepet, illetve láták el a felszolgálást: Ludae Petruné, dr. Albetz Istvánné, Adelman Jánosné, Buttinger Nándorné, dr. Bochanovits Zoltánné, Lutz Józsefné, Franck Nándorné, Füssi Ferencné, Gantner Károlyné, Istvánné, Simonné, Gaál Gabi, Hillier Ernőné, Kintzig Jánosné, Mayer Beniné, Mandl Aladárné, Moldovan Petruné, Reibnagel Istvánné, Józsefné, Antalné, Scherer Ferencné, Jánosné, Károlyné, Schmidt Boldizsárné, Stéjer Miklósné, Szantendrey Béláné, Teuber Zoltánné, Trina Illénné, Totóianu Nicolaené, Wisenmaier Vilmosné, Ackermann Nelly, Bochanovits Éva, Franck Gizli, Gantner Mancsi, Hell Mariska, Oravetz Gizli, Martits Olga, Nauner Klári, Portscheller Anni, Pfau Mariska, Reck Mariska, Scherer Gabi, Schmidt Irén, Siegwart Emmi, Schauer Nusi, Solyom Piri és Zimmermann Gizli. A vendégek között láttuk dr. Putlici főbíró, Korcsmarov Illénné, Filio Illénné, Franck Perennét, Nagy Demeternét, Hell Istvánnét, Papo Ilonkát, Kocsis Lajosnét, Nauner Ferencnét, Martits Viktorét, öz. Gantner Jánosnét, Kocsis Bélánét stb. Az est érdekessége a szentannai zivormekzenekar bemutatkozása volt Marx karnagy vezetésével, akiket a közönség lelkesen ünnepelt. A jó sikerért dícséretet érdemelték Lutz Józsefné, Ludae Petruné (elnök), Oravetz Gizli, Ludae Petru elnök, Gantner Simon alelnök, Eibenschütz Pista titkár, Eberhardt János és József, A. M.

A kedvező időjárásra való tekintettel

ismét bevezeti a CFR a kombinált-jegy forgalmat

Bucurestiből jelentik: Miután az időjárás kedvezőre fordult, a vasút vezérigazgatósága elhatározta, hogy az ország egész területén ismét bevezeti a kombinált-jegy forgalmat. Ilyen értelemben a CFR vezérigazgatósága megállapodást is kötött a folyamhajózási társaság igazgatóságával.

Megnyitják Gastein mellett az évezredes aranybányát

Berlin, Németországban újra megnyitják Európa legrégebbi s még mindig leggazdagabb arany bányáját. A világhírű aranybánya a Tiroli Alpokban fekszik, Gastein fürdő közelében, a Tauern-hegycsoportban. Göring vezértábornagy rendelkezése már hozzá is fogtak a bánya megnyitásához. Mérnökök és munkások szorgalmasan dolgoznak a modern munkástelep felépítésén és a hatalmas furógépek elhelyezésén. A legújabb geológiai kutatások arra az eredményre vezettek, hogy a tauerni érc aranytartalmá nagyon magas: tonnáként tíz gramm, ami kétszer annyi, mint a dél-afrikai aranybányák hozama. Szakkörökben arra számítanak, hogy a legmodernebb gépek alkalmazásával napi négy öt kilo aranyat választhatnak ki a tauerni bányában. Késégtelen azonban, hogy a bányászati nagy nehézségekbe ütközik, mert úgy az aranyérc feltárása, mint az arany kiválasztása roppant fáradságos. A munkát még jobban megnehezíti a Sonneblick-gleccser, amely az egykori bányát elárassztotta és így az aranyat a jég alól kell kibányászni.

A tauerni aranybánya harmadfélezer éves multra tekinthet vissza. Már idősámításunk előtt 500 évvel aranyat bányásztak itt az Alpok őslakói, akik éppen akkor jutottak cserekereskedés segítségével az első vasszerszámokhoz.

Julius Caesar idejében a rómaiak művelték a bányát. Bányászai rabszolgák és hadifoglók voltak. A tizenötödik században érte el virágkorát a tauerni bánya. Hozzávetőleges becslés szerinti 1460 és 1500 között 11.000 kilogram aranyat bányásztak itt és ennek a kincsnek nagyrésze a híres augsburgi kereskedő-patriciusok, a Fuggerok zsebébe vándorolt.

Nem szállit többé angol postát az olasz „Lloyd Triestino”

Rómából jelentik: A „Lloyd Triestino” nevű olasz hajózási társaság eddig Marseilleből az angol postát is szállította Délafrika részére, amiért angol részről bizonyos javadalmazásban részesült. Az angol posta most értesítette az olasz hajózási társaságot, hogy nem tart igényt szolgálataira.

Tengeri utazások

a Hapag-zászló alatt örömet, egészséget és tudást ajándékoznak.

Hapag tavaszi utazások a Földközi tengeren és az Atlanti-oceáni szigetekre

1. Nagy Hapag keleti utazás március 4-től 26-ig.

2. Nagy Hapag keleti utazás március 29-től április 20-ig. Görögországba, Törökországba és a Földközi-tengeri szigetekre április 23-tól május 12-ig.

Atlanti-oceáni szigetekre és Marokkóba április 28-tól május 15-ig.

Hapag utazás a Keleti-tengeren keresztül május 4-től 30-ig.

Földközi-tengeri és Atlanti-oceáni szigetekre június 1-től 20-ig a kitudó „MILWAUKEE” és „ST.-LOUIS” motoroshajókkal.

Selbldgostások és prospektusok:

HAMBURG-AMERIKA LINIE SAR

képszelete

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bulvardal Regina Maria 24. Telefon: 10-86

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az aradi munkateľfelügyelőség jelentése:

Aradmegyében változatlan az ipar helyzete, Hunyadmegyében erőteljes fejlődés tapasztalható

Mindkét megyében gyarapodott a társadalombiztosítónál bejegyzett tagok száma

Az aradi munkaügyi felügyelőség, amely jelenleg Pacuraru Octavian vezetése alatt működik, elkészítette évi jelentését az 1938-as esztendőről. A jelentés Arad és Hunyadmegyével foglalkozik és rávilágít arra, hogy az elmúlt év folyamán, különösen Hunyadmegyében erőteljes ipari fejlődés volt tapasztalható. Ami Aradmegyét illeti, itt a helyzet változatlan és csupán a mezőgazdasággal kapcsolatos iparágak terén észlelhető határozott fejlődés.

Aradmegyében a jelentés szerint 1938-ban 876 olyan iparvállalat működött, amely tíz alkalommal többet foglalkoztatott. Ebben a számban bennfoglaltatik 555 cséplőgéptulajdonos is. Hunyadmegyében, a Zsilvölgye kivételével, 135 vállalat foglalkoztatott tíz alkalommal többet. Ami az olyan vállalatokat illeti, amelyeknél az alkalmazottak száma tíznél kevesebb volt, Aradmegyében ez 4692, míg a Zsilvölgye kivételével.

Hunyadmegyében 2203 volt. A Zsilvölgyében tíznél több alkalmazottat 78, míg tíznél kevesebbet 737 vállalat foglalkoztatott.

A társadalombiztosítónál bejegyzett tagok száma Aradmegyében 30,870 volt (a többlet 1937. évvel szemben 863). Hunyadmegyében, a Zsilvölgye kivételével 24,444) a többlet 1937-tel szemben 5567), a Zsilvölgyében pedig 18,535 (a többlet 1937-tel szemben 4,000). Ez a gyarapodás főképpen azzal magyarázható, hogy a kötelező biztosításba új alkalmazotti rétegeket vontak be.

A jelentés rávilágít arra, hogy Aradmegyében az 1938. évben kis számban bár, de még voltak munkanélküliek, ezzel szemben a Zsilvölgyében, amely valamikor a munkanélküliség fészke volt, a munkanélküliség szinte teljesen megszűnt, mert ezen a vidéken számos új iparvállalat alakult és a szénbányák termelését is fokozták.

Aradmegyei magyar kiállítók sikere az EGE kolozsvári vetőmag-kiállításán

Aranyéremmel tüntette ki a Nagycsanádi Gazdakör, Konopi Kálmán dr., Purgly László és Máriaffi Lajos kiállításait

Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: A Katolikus Népszövetség termeiben ma nyílt meg az Erdélyi Gazdasági Egylet vetőmag-kiállítása. A kiállítás iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg egész Erdélyi gazdaközönsége részéről és a megnyitó igen nagy közönség jelenlétében folyt le. Jelen voltak a hatóságok képviselői is, a kormányzósgot Cristea tábornok, hadtestparancsnok képviselte. Török Bálint igazgató üdvözölte a megjelenteket román nyelven és felolvasta Serban Mihail földművelésügyi államtitkár üdvözlő sürgönyét is. Az államtitkár sajnálkozását fejezte ki, hogy személyesen nem vehetett részt az ünnepélyes megnyitáson és továbbra is sok sikert és jó eredményeket kívánt. A sürgöny ismertetése után Török

Bálint magyar nyelven Szász Pál dr., az EGE elnöke nevében köszöntötte a kiállítás résztvevőit és látogatóit.

Maga a kiállítás anyaga rendkívül gazdag és jelentős fejlődésről tesz bizonyosságot. Különösen nagy érdeklődést keltett az EGE. vetőmagszaporító telepe, valamint az EGE aradi fiókja révén dr. Konopi Kálmán mintagazdaságának kiállítási anyag-gazdagsága és szakszerűsége. A kiállítás február 27-ig marad nyitva. A rendezőség több mint száz arany, ezüst és bronz érmet osztott szét a kiállítók között. Aranyérem-jutalomban részesültek az aradmegyeiek közül a következők: Nagycsanádi Gazdakör, dr. Konopi Kálmán, Purgly László és Máriaffi Lajos.

Hányan vándoroltak ki az utolsó öt év alatt Romániából?

Az Excelsior című fővárosi lap rendkívül érdekes kimutatást közöl a munkaügyi minisztérium kebelében működő kivándorlási bizottság számadatai alapján, Románia emigrációjáról és imigrációjáról.

A kimutatás szerint az utolsó 5 évben a bevándorlás Romániába a következő volt:

(Első számcsoport: román állampolgár, második számcsoport: idegen állampolgár).

1934	962	4329
1935	717	4032
1936	577	3537
1937	630	1757
1938 (10 hó)	357	1716

Amint látjuk az utolsó két évben a bevándorlás Romániában erősen csökkent. A fenti számban csak a telepedési és munkavállalási céljal bevándorolt személyek vannak, az átutazó, vagy látogató idegenek nem.

Sokkal érdekesebb a kivándorlási statisztika, amely az utolsó öt évben Romániából kivándorolt személyekről a következő képet mutatja:

(Első számcsoport: román állampolgár, második számcsoport: idegen állampolgár).

1934	1371	3767
1935	2423	7575
1936	2051	5154
1937	1337	2290
1938 (10 hó)	1491	1558

Amint látható 1935 és 1936-ban sokkal többen vándoroltak ki, mint a múlt évben. Egyébként az 1938-ban kivándorolt 1491 román állampolgár közül 801, azaz 54 százalék volt zsidó.

= Vasárnap választmányi ülést tart az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusa. Számos fontos időszeri kérdést vitat meg vasárnap délelőtt választmányi ülésén az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusa. Az ülésen többek között szóba kerül a Szindikátus idei közgyűlésének előkészítése is.

= FELHÍVÁS AZ ITALMÉRÉSI ENGEDÉLYEK TULAJDONOSAIHOZ! Az aradi pénzügyigazgatóság illetékes osztálya közli, hogy az összes eredeti italmérési engedélyket (breveteket) legkésőbb március 5-ig be kell nyújtani a kerületi adóhivatalba. Az engedélyhez két darab 5x5 centiméter nagyságú fényképet kell mellékelni a tulajdonos sajátkezü aláírásával. Az egyik fényképet a pénzügyigazgatóságon az engedélyre ragasztják, míg a másik a pénzügyigazgatóság nyilvántartójában marad.

= Megjelent a kertészek vizsgáinak programja. A Monitorul Oficial február 17-iki számában megjelent azoknak a vizsgáknak programja, amelyeket a kertészek számára rendeznek. Azon mestereknek, akik már öt éve önállóak mestervizsgát kell tenniük, míg a segédeknek képesítési vizsgán kell megjelenniük. Az aradiak részére a vizsgát Temesváron, március 4-ikén tartják meg és azon minden virág-, konyhakertésznek, gyümölcstermelőnek és szőlőoltványtermelőnek jelentkezni kell. A vizsgával kapcsolatban az aradi mezőgazdasági kamara csütörtökön tájékoztatta az érdekelteket, ettől függetlenül azonban a kamara az érdekeltek részére szükség esetén újabb felvilágosításokkal is szolgál.

= Kimutatás az ország külkereskedelméről. Egy most közzétett kimutatás szerint külkereskedelmünk a következőképpen alakult: Behozatal 1936-ban 6 millió 304 ezer 433 mázsa, 12 milliárd 637 millió 698 ezer lei, 1937-ben 7 millió 94 ezer 146 mázsa, 20 milliárd 284 millió 748 ezer lei, 1938. első felében 4 millió 431 ezer 218 mázsa, 9 milliárd 952 millió 37 ezer lei. Kivitel: 1936-ban 105 millió 489 ezer 131 mázsa 21 milliárd 703 millió 391 ezer lei, 1937-ben 96 millió 374 ezer 974 mázsa, 31 milliárd 568 millió 357 ezer lei, 1938. első felében 33 millió 20 ezer 951 mázsa, 9 milliárd 703 millió 447 lei.

Az AMEFA és az Aradi Közlöny tippszelvénye

Beküldendő február 25-én szombaton délután 5 óráig!

Venus—AMEFA
Gloria—Carpați
Juventus—Sportul Studentesc
Chinezul—Rapid
Victoria—UDR
Tricolor—Ripensia
Magyarország—Hollandia

Név:

Lakcim:

(Nevezési díj 5 lei. Pályázni legalább két tippszelvény beküldésével lehet. Későn érkezett pályázatokat nem vesszük figyelembe. Vidékieknél a postai pecsét dátuma mérvadó!)

= A nemzeti vagyon leltározásának miniszteriuma szervezés alatt áll. Pop Traian miniszter, hogy a szervezkedés kezdeti nehézségeit elhárítsa, a többi miniszteriumtól a kérdésben tájékozott tisztviselőnek ideiglenes kiküldését kérte.

= Aradi gabonaárak. Az aradi piacon a következő gabonaárak alakultak ki: Buza q. 410—420 lei, tengelei 320—330, árpa 400, zab 500 lei.

= A cukorrépa magvak behozatalának szabályozása. A földművelésügyi minisztérium rendelkezést adott ki a cukorrépa magvak behozatalának szabályozásáról. Ennek a rendeletnek értelmében ezeknek a magvaknak behozatala a földművelésügyi minisztérium felügyelete alatt történik és a behozatalt csak abban az esetben engedélyezik, ha az országban vetőmagvakban hiány lenne. A behozatalt cukorgyárak végezhetik a velük szerződéses viszonyban álló termelők között való szétosztás végett, valamint kereskedelmi vállalatok, mezőgazdasági egyesületek, amelyek a magvakat a minisztérium felügyelete alatt osztják szét, az állam mezőgazdasági intézményei, az elismert magtermelők. A behozott magvakat egészségügyi bizonylat kell kísérje.

= Március 15-ikén és 16-án tartják meg a pályázatot a tőzsdeügynökök számára. A nemzeti gazdasági miniszteriumban március 15-ikén és 16-ikán tartják meg a tőzsdeügynöki tisztségekre a pályázatot. Pályázatot a miniszteriumba március 11-ig lehet beadni. A kérvényekhez a következő iratokat kell mellékelni: Annak igazolása, hogy a kérvényező 25 éves elmúlt katonai kötelezettségeinek eleget tett, hat kereskedő aláírásával ellátott igazolása, hogy jó hírnévnek örvendő, okmány arról, hogy jogi végzettsége van, vagy pedig kereskedelmi akadémiát végzett, legalább három kereskedelmi elletott igazolás, hogy jó hírnévnek örvendő, versenyvizsgát tartott, amelynek anyagát a tőzsdek ismertetik az érdekeltekkel.

= Csökkentek a monopol bevételei. A most közzétett kimutatás szerint az autonóm monopoldénsztár jövedelmei a múlt év harmadik negyedében, vagyis július, augusztus, szeptember hónapokban 1 milliárd 646 millió 168 ezer 497 leit tettek ki az 1937-es év hasonló időszakának 1 milliárd 696 millió 324 ezer 983 leivel szemben. A visszaesés dohánytermékekben 0.48, cigarettában 16.70, sóban pedig 8.42 százalék.

= Viták a nagyváradi Kereskedelmi Csarnok felszámolása körül. Annak idején megemlékeztünk arról, hogy a nagyváradi Kereskedelmi Csarnokot kormányrendelettel feloszlatták. Ennek megtörténte után a törvényesített háromtagú felszámoló bizottságot nevezett ki. Később újabb rendelkezés jelent meg, amelynek értelmében a Kereskedelmi Csarnok vagyona az ottani kereskedelmi és iparkamara tulajdonába megy át. Ennek alapján a kereskedelmi kamara felszólította a felszámoló bizottságot, hogy fejezze be tevékenységét és adja át a vagyont. A bizottság tagjai az emőket kivéve, arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a kamara csak az aktívumot kapja meg, tehát nekik a felszámolást be kell fejeznie előbb és rendezniük kell a Csarnok adósságait. A kereskedelmi és iparkamara most beadvánnyal fordult a törvényszékhez, amelytől a felszámoló bizottság eltávolítását kérte. A törvényszék szombaton dönt az ügyben.

PENSIÓBAN

lakás és teljes ellátás nem kerül többbe, mint szállodába egymagában a szoba

Ha Budapestre jön, lakjon a Belvárosi Pensióban

IV., Veres Pálné-uca 10., félemelet, a Belváros szívében.

Hideg-melegvíz, központi fűtés, kiváló kiszolgálás

Legújabb jelentéseink:

Lázadás tört ki a Kinában harcoló japán csapatok között

Tömeges harakiri-járvány a japán altisztek között

Páris. (Rador.) Az Oeuvre jelenti: A párisi kínai nagykövetség tegnap este olyan híradásokat kapott a kínai külügyminisztériumból, hogy a Hong-Kong és Nanking körül harcoló japán csapatok körében komoly és nagyarányú forradalom tört ki. A halottak száma igen nagy. Körülbelül ezer japán katona fellázadt és Sanghaiban igen nagy a lehangoltság. Az altisztek között valóságos öngyilkossági járvány van. A japán altisztek hazairányított levelei közül több a kínaiak kezébe került és ezekben ilyen kitételek olvashatók: Semmi reményünk nincs, hogy családunkat viszontlássuk. Nem tudjuk, hogyan fog ez a háború végződni. A kínaiak nem békülnek és azt kérjük, hogy miért volt szükség erre a háborúra.

A japán altisztek közül sokan egy kört rajzoltak a földre és ráírták a bucsuszavakat, majd harakirit követtek el, miközben őseikhez imádkoztak.

Ohara, a japán Lawrence, Tiencsinben összehívta a japán újságírókat és kijelentette előttük, hogy Japán egyetlen célja a tisztességes béke lét rehozása. Ez igen nehéz feladat, mert a kínaiak

nem akarnak békülni. A kínaiak értesülése szerint rövidesen nagy katonai japán bizottság érkezik Berlinbe azzal a céllal, hogy segítséget kérjenek a háború befejezésére, illetve a béke elérésére. A japán rendkívül érdekes cikkét így folytatja: Japánnak 1 millió 200 ezer katonája áll fegyverben Kinában. Itagaki tábornok a képviselőházban kijelentette, hogy ez a haderő nem elégséges. Különösen nagy a hiány altisztekben. Japán főleg attól tart, hogy Szovjetország közbelép, amely esetben újabb 2 millió katonára van szükség, amely felett nem rendelkezik. A japánbarát kínai kormány tagjai ellen folytatódnak a merényletek és gyilkosságok, amelyeket a fiatal kínai hazafiak egyesületének tagjai követnek el.

Kínai örökben úgy tudják, hogy a japánok nem kívánják meghosszabbítani a háborút és takaróskodnak hadierejükkel, hogy azokat az angolok és franciák ellen használhassák fel, ha Róma és Berlin úgy kívánja. A kínai központi kormány még van győződve arról, hogy Havnan szigetét is a Berlin—római tengely felszólítására foglalták el a japánok.

Oroszország belsejébe költözteti az ukránokat a szovjet!

Prágából jelentik: Kievi jelentés szerint Oroszország határán megkezdtek az ukrán családok átköltöztetését Oroszország belső vidékére. A határmentéről kitelepített ukránok helyett orosz családokat telepítenek. Ezt az áttelepítést az orosz kormány gyors ütemben, néhány hét alatt, keresztül akarja vinni.

Tizenhat hangszórón hirdetik ...

a pápaválasztás eredményét a római Szent Péter templom előtti téren

Március 2-án délelőtt lesz az első szavazás

Vatikánváros. Most már véglegesen megállapodtak abban, hogy a biborosok pápaválasztó konklávéja március 1-én este ül először össze. Március 2-án, a Sixtus kápolnában tartják meg a Szentlélek-misést, amelyet az első szavazás követ. Ha már ezen az első szavazáson kialakul a kétharmad többség, úgy délután, a Szent Péter bazilika erkélyéről kihirdetik a szavazást. Ha nincs eredmény, úgy délután folytatják a szavazást. A bazilika előtti téren 16 hangszórót szereltek fel.

A biborosok testülete már majdnem teljes számban együtt van. Még az amerikai és dél-amerikai kiküldöttek hiányoznak. Ezek február 28-án a Neptunia gőzessel érkeznek Rómába. A Neptunia nem köt ki Algírban s egy nappal megrövidíti menetidejét, hogy a biborosok idejében Rómába érkezhesse.

A Vatikánvárosból érkező hírek egyébként arról számolnak be, hogy a biboros kollégium tegnap azt a kérdést tárgyalta, hogyan biztosíthatják a konklavé tanácskozásainak teljes titoktartását, nehogy a Sixtusi kápolnában, ahol a szavazásokat fogják tartani a hírek kiszivárognak a szavazások folyásáról. A szavazásnak ugyanis teljes titokban kell maradnia és mindenféle külső befolyástól mentesnek kell lenni. A konklavé előkészítő munkálatai különben már befejezéshez közelednek. A biborosok celláinak nagy része elkészült és megtörtént már a Damaskus-kapu átalakítása is. Nagy munkálatokat végeztek a Sixtusi kápolnában, amelynek feldiszipítését most végzik. A kápolna bejáratától balra helyezték el azt a nagy vaskályhát, amelynek tüze fogja jelezni a választások eredményét. Tíz méteres csövet vezettek a kályhából a tetőzeten levő kéményig, hogy a fehér és fekete füstör ezen keresztül vezessék ki.

Megvásárolták az olaszok a szovjet kőolaj-készletét a németek elől

London. A Times szerint azért halasztották el a szovjet—német kereskedelmi szerződés megkötését, mert az oroszok az olaszoknak adták el

azt a kőolajmennyiséget, amelyet Németország magának szeretett volna biztosítani. Az oroszok évi exportkőolajmennyisége másfél millió tonna.

Tengeri nagyhatalmat alkot Franco az új Spanyolországból

Barcelona. (Rador.) A flotta szemlén Franco tábornok a Canarias cirkáló fedélzetén beszédet mondott a tisztikar előtt és kijelentette, hogy Spanyolországból tengeri nagyhatalmat kíván alkotni.

A Völkischer Beobachter spanyolországi tudósítója beszélgetést folytatott Solhaga tábornokkal a navarrai hadtest parancsnokával. A tábornok ezeket mondotta: Ma olyan hadsereg felett rendelkezünk, amely Spanyolor-

szágot arra a rangra emeli, amelyet joggal megérdemel. Hadseregünk erejével a jövőben mindenkinek számolnia kell. A nemzetiek részéről 800—900 ezer ember áll fegyverben a valenciai szakaszon, míg a köztársaságiaknak 500 ezer embere van. E két hadsereg a jövőben összeolvad és a létszámot könnyen 2 millióra lehet emelni. Ami a modern felszerelést illeti, az is kitünő és ezek közül meg kell említenem a 8.8 kaliberű léghárító ágyukat, mint ame-

lyek kitünő szolgálatoit feljesítettek. A köztársasági hadsereg katonái megtevesztett spanyolok, de ugyanaz a harci szellem hatja át őket, mint bennünket. Nekik csak a vezénylő tisztjeik hiányoznak, bár a főparancsnok nem rossz katona és a hiba csak ott volt, hogy a fősúlyt a gyilkolásra helyezték.

Tanulmányútra indul Rhodéziába és Kényába egy aradi ügyvéd

A különböző kivándorlási lehetőségekkel kapcsolatban az utóbbi hónapokban főképpen külföldi lapokban és folyóiratokban cikkek egész sora jelent meg. Ennek a kérdésnek egész irodalma van, az azonban, aki valóban komolyan foglalkozik azzal a gondolattal, hogy a tengerentúltra vándoroljon, rendszerint mégis tájékozatlanul áll a különböző cikkek és prospektusok közepette.

A tájékozódásnak most egy újszerű és ötletes eszközt választotta egy szatmári csoport, amelyet szintén az a gondolat foglalkoztat, hogy kivándoroljon. Baráti körben, egy beszélgetés alkalmával dr. Salamon I. Béla aradi ügyvéd felvetette azt a gondolatot, hogy tanulmányútra menne egyes délafrikai államokba azzal a céllal, hogy ott a letelepedési lehetőségeket tanulmányozza.

A szatmári társaság részéről ma délután telefonon felhívták dr. Salamon I. Bétát, akitől az iránt érdeklődtek, hogy hajlandó lenne-e az említett tanulmányútra vállalkozni. Dr. Salamon igen jó választ adott és a tanulmányút részleteinek megbeszélése után, előreláthatólag március 13-án indul Délafrikába az aradi ügyvéd, aki hazatérése után a letelepedési lehetőségekről részletes tájékoztatást kíván megköszönni.

A Betegsegélyző Pénztár alkalmazottaira is vonatkozik a magánalkalmazott-törvény

Nagyváradról jelentik: A nagyváradai betegsegélyzőpénztár 1937. decemberében és 1938. januárjában, a vonatkozó kormányrendeletre hivatkozva, összes kisebbségi orvosait azonnali hatállyal elbocsátotta. Az érdeklődő orvosok különböző jogi utakon próbálták hatálytalanítani az elbocsátást, így dr. Pap Géza, a betegsegélyző barátkai járásának orvosa a munkabírósághoz fordult. A nagyváradai munkabíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a betegsegélyzőpénztár nem munkaadó, alkalmazottjai nem magántisztviselők, tehát az alkalmazottakra, a magántisztviselőkre szóló törvény nem vonatkozik. A döntést dr. Pap Géza megfellebbezte. Másodfokon a nagyváradai törvényszék III. számú Olcás-dr. Pecea tanácsa foglalkozott az ügyvel. A törvényszék megsemmisítette a munkabírósági ítéletet, megállapította, hogy a betegsegélyzőpénztár alkalmazottaira a magánalkalmazott-törvény igenis vonatkoztatható, a nagyváradai betegsegélyzőpénztárt hátezer lei perköltség megfizetésére kötelezte, az ügyiratokat pedig visszaküldte a munkabírósághoz érdemi tárgyalásra.

Betörő-lincselést hiúsított meg a bucaresti-i rendőrség

Bucurestiből jelentik: Az elmúlt éjszaka a rendőrségnek sikerült elfognia Bucurestij „Tei” nevezetű külvárosában Constantin Diaconu és Pandeale Marin hirhadt betörőket, akiket már többrendbeli betörésért többször elítéltek. Pandeale Marin előszeretettel használta a Chichirez álnévet. A rendőrök akkor fülelték le őket, amikor éjszakai utjukról megrakodva tértek meg és be akartak lépni Diaconu lakásába. A mikor a tolvajok észrevették a rendőröket, eldobták a lopott holmit és futásnak eredtek. A rendőrök üldözőbe vették a menekülőket. A zaira kitódult szomszédok is üldözőbe vették a két hirhadt tolvajt. Letartóztatták Gheorghe Diaconescut is, aki édesapja Constantin Diaconunak. Ő volt a banda feje. A rendőröknek sikerült elfogniuk mindkét menekültöt, akiket csak nagynehezen tudtak megmenteni a közönség dühe előtt.